

Dr. Bene Sándor (MTA Irodalomtudományi Intézet) előadása - Tasso, Marino és Zrínyi témájában

2026. március 31. 8.15-9.45, Eötvös József Gimnázium

Az előadás első néhány mondatában felismertem, hogy nem egy száraz, tankönyvszagú, évszámokkal teleszórt monológot kell végigszenvednünk, és bebizonyosodott, hogy a megérezésem helyes volt. Valamilyen szinten, azt hiszem, mindenki tudott kapcsolódni a téma egy-egy pontjához, a modern analógiák sokat segítettek az emészthetőségben.

Ahogy követtem a gondolatmenetet, egészen elvesztem a barokk korának hangulatában, a propagandisztikusan transzcendens ragyogásban. Az itáliai szerzők előttem eddig ismeretlen élete felkeltette az érdeklődésemet az általuk írt eposzok után is.

A professzor úr olyan idézeteket ragadott ki az egyes művekből, amikkel teljesen új nézőpontot kaptunk a barokk Európáról, például Tasso Gerusalemme Liberata című eposzáról kiderült, hogy igencsak profán jeleneteket is tartalmaz, erkölcsi akadályok nélkül osztva meg az intim pillanatokot.

Szintén meglepő tény volt, hogy Zrínyi Miklós, a nagy magyar költő a Szigeti veszedelem egyes részeit majdnem szó szerint Tassótól és Marinótól vette át, néha kiegészítve, tökéletesítve őket. A Szigeti veszedelem már nem egy unalmas, érthetetlen, szentimentális szóhalmaz számomra, és talán a csoport számára, hanem egy többretegű, mélységeket tartalmazó történet, ami képes magával rántani, csak venni kell a bátorságot, hogy közelebb merészkedünk.

A professzor úr megragadta a mi generációnk nyelvét, és azon szólt hozzánk. Megértettem, hogy a barokk a maga módján nagyon is modern és formabontó volt, sok viszonylatban hasonlít a jelenkori szokásainkhoz. Nem volt már akkor sem ismeretlen a manipuláció művészete, lenyűgözött, hogyan változtatták meg az apró részletek Zrínyi könyvének, az Adriai tenger syrenája borítójának jelentését. A professzor úr bevonta a diákokat is egy-egy kérdés megfejtésébe, így mi is részesei lehettünk a kutatásnak, nem csak passzív szemlélői. Átéreztük és megértettük, mennyire emberi is volt Zrínyi Miklós, mennyire hasonlított ránk, hiszen csak szerelmet akart és célt az életének.

Az árnyalatnyi szubjektivitás, amit a professzor úr az előadásba csempészett, mondhatni ismerőssé tette számunkra a kort, a kor nagy alakjait. Kontextust kaptunk, háttérrel a mélyebb betekintés mellé, és azt hiszem, mindannyiunk nevében beszélek, ha azt mondom, most kaptunk egy igazi élményt. A professzor úr hozzáállása erőfeszítés nélkül volt lenyűgöző, annyira letisztult volt és egyszerű, hogy nem éreztem magamtól idegennek a témát, az előadás magas színvonalú és minőségi élményt nyújtott. Mindegyikünk elvitt valami személyes üzenetet, kaptunk valamit ettől a hatvan perctől, amit az átlagos iskolai óra nem ad meg. A csoport nagyon hálás a

lehetőségért, hogy részt vehettünk az előadáson, hogy kaptunk valamit a tudós kíváncsiságából, ami sosem szűnik meg jelen lenni.

Docere et delectare, egyszerre volt tanulságos és szórakoztató az előadás, és kétségkívül megérte bemenni aznap.

Mórocz Lili, 10. F